

**Colegiul de Disciplină și Etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

**HOTĂRÂRE
nr. 3-3/2023**

mun. Chișinău

20 ianuarie 2023

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte – Vladislav Guțan;

Membrii – Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestația XXXXXX în interesele XXXXXX din xx.xx.2022, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX,-

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației:

La xx.xx.2022, cet. XXXXXX, a depus prin intermediul avocatului XXXXXX, la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării:

La data de xx.xx.2022 cet. XXXXXX a depus prin intermediul avocatului XXXXXX, contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acesteia în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului din Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

Contestația este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată olograf de autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, recepționată de către petent la xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2022, în termenul prevăzut de contestare.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare:

La data de xx.xx.2022 Inspecția procurorilor a fost sesizată referitor la fapte ce pot constitui abateri disciplinare la instrumentarea procesului penal nr. XXXXXX.

La xx.xx.2022 în adresa Inspecției procurorilor a mai parvenit o sesizare analogică a aceluiași autor, sesizările fiind conexate într-o procedură unică.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare:

În speță, cet. XXXXXX în conținutul sesizării sale invocă încălcarea drepturilor sale exprimată prin examinarea insuficientă și tănuirea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale în procesul penal nr. XXXXXX.

Totodată, petentul invocă că la examinarea respectivului proces penal de către procurorul XXXXXX a fost admisă tănuirea ordonanței din xx.xx.2022, despre existența căreia a aflat la xx.xx.2022, în cadrul ședinței de judecată la plângerea sa depusă în ordinea prevederilor art. 313 Codul de procedură penală.

De asemenea, petentul invocă la xx.xx.2022, a recepționat o scrisoare simplă prin care a fost anunțat de procuror despre emiterea la xx.xx.2022 a ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale în procesul penal nr. XXXXXX, fără a aștepta soluția instanței asupra examinării plîngerii depuse în ordinea art. 313 CPP și care nu a fost expediată petentului pentru cunoștință, acțiuni pe care acesta le-a catalogat ca „tănuire”.

Mai mult, la solicitarea cet. XXXXXX de a face cunoștință cu materialele procesului penal și de a-i fi înmînată copia ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale, procurorul a acționat agresiv, depășind limitele normelor de etică profesională a refuzat în eliberarea acesteia.

În consecință la xx.xx.2022, de către av. XXXXXX în interesele cet. XXXXXX a fost înregistrată sesizarea privind faptele ce pot constitui abatere disciplinară comise de către procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXX atît la instrumentarea procesului penal nr. XXXXXX, cît și comportamentul abuziv al procurorului XXXXXX manifestat prin lipsa acțiunilor necesare pentru stabilirea adevărului și încălcarea drepturilor autorului sesizării XXXXXX.

Cu referire la procesul penal nr. XXXXXX:

Temei al pornirii procesului penal menționat a servit plîngerea cet. XXXXXX, din xx.xx.2021, prin care acesta s-a adresat Inspectoratului de Poliție XXXXXX al Departamentului de Poliție Chișinău, pe faptul [...].

La xx.xx.2022, considerînd că organul de urmărire penală inacționează în procesul penal menționat, a depus o plîngere procurorului în ordinea prevederilor de art.298-299 Cod de procedură penală.

Considerînd că procurorul la examinarea plîngerii sale inacționează, la xx.xx.2022, a înaintat o plîngere în ordine ierarhic superioară, prevăzută de art. 299/1 Cod de procedură penală.

Invocă petenta, că deoarece nu a primit careva răspuns la plîngerile sale, la data de xx.xx.2022, s-a adresat cu o plîngere în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală, solicitînd judecătorului de instrucție constatarea inacțiunii procurorului și procurorului ierarhic superior, la examinarea adresării sale din xx.xx.2021.

La data de xx.xx.2022, de către procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXX, a fost emisă ordonanța de neacceptare a raportului ofițerului de urmărire penală al SUP al IP XXXXXX, mun. Chișinău, XXXXXX cu propunerea de neîncepere a urmăririi penale pe procesul penal XXXXXX, cu continuarea procesului penale pentru înlăturarea neajunsurilor.

La xx.xx.2022, după efectuarea acțiunilor de urmărire penală suplimentare, procurorul XXXXXX a emis repetat ordonanța prin care nu a acceptat raportul cu propunere a ofițerului de urmărire penală, cu continuarea procesului penal.

În urma acțiunilor suplimentare, la xx.xx.2022, procurorul XXXXXX a emis ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale în procesului penal nr. XXXXXX, pe motivul lipsei faptului infracțiunii, despre care fapt, în aceeași zi, a fost informat cet. XXXXXX prin scrisoarea nr. XXXXXX, iar materialul acumulat a fost expedit pentru arhivare IP XXXXXX al mun. Chișinău.

Totodată, prin încheierea din xx.xx.2022, plîngerea în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală din xx.xx.2022, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția procurorului din xx.xx.2022, cet. XXXXXX, uzînd de dreptul său, la xx.xx.2022, a înaintat plîngere în ordinea prevederilor art. 299/1 Codul de procedură penală, care prin ordonanța din xx.xx.2022, a procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, XXXXXX a fost respinsă ca neîntemeiată.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorului sesizării: - tănuirea de victimă a ordonanței din xx.xx.2022 cît și a ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale în procesul penal nr. XXXXXX, precum și refuzul eliberării acesteia.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Prin decizia Inspecției procurorilor, la xx.xx.2022 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut circumstanțele examinării plîngerilor depuse de către cet. XXXXXX, după cum au fost descrise în capitolul „*Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare*”.

Procurorul XXXXXX, pe marginea sesizării a explicat că, la xx.xx.2022 în cancelaria Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, cu nr. XXXXXX a fost înregistrată plîngerea cet. XXXXXX depusă în ordinea art.298-299 CPP, care a fost repartizată spre examinare procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXX XXXXX. Prin scrisoarea din xx.xx.2022 nr. XXXXXX, XXXXXX a solicitat materialul acumulat în baza plîngerii numitului. După parvenirea materialului solicitat, la xx.xx.2022 prin scrisoarea cu nr. XXXXXX, plîngerea depusă, împreună cu

materialul înregistrat în REI-II, au fost expediate către IP XXXXX pentru examinare în ordinea art. 274 CPP, cu informarea petentului. La xx.xx.2022 în baza plîngerii menționate *supra*, Inspectoratul de Poliție XXXXXX al DP mun. Chișinău a pornit procesul penal nr. XXXXXX. Din motiv că în cadrul procesului penal au fost expediate mai multe interpelări la instituții de stat, iar răspunsurile nu au parvenit la timp, procurorul XXXXXX nu a acceptat raportul ofițerului de urmărire penală de neîncepere a urmăririi penale și l-a restituit pentru efectuarea controlului suplimentar. La xx.xx.2022, cet. XXXXXX s-a adresat cu o plîngere pe acțiunile procurorului, judecătorului de instrucție, pe faptul că nu a primit răspuns la plîngerea depusă la Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX. Ședința de judecată a fost fixată pentru xx.xx.2022, însă a fost amînată din motive tehnice, următoarea ședință fiind stabilită pentru xx.xx.2022, la care petiționarul XXXXXX nu s-a prezentat. În cadrul ședinței de judecată s-a solicitat respingerea plîngerii cet. XXXXXX din motiv că acestuia nu i-a fost expediată notificarea despre expedierea plîngerii sale către IP XXXXXX pentru examinare în ordinea art. 274 CPP și că în baza acestei plîngeri la xx.xx.2022, a fost pornit procesul penal nr. XXXXXX, care la acel moment se afla pentru control suplimentar la ofițerul de urmărire penală, fapt confirmat prin ordonanța de neacceptare a raportului de neîncepere a urmăririi penale, anexat. Respectiv, după adoptarea soluției pe caz, petiționarul urmează să fie informat. Supunînd controlului judiciar materialele prezentate, judecătorul de instrucție a respins ca neîntemeiată plîngerea cet. XXXXXX împotriva acțiunilor procurorului XXXXX în procesul penal menționat. La xx.xx.2022 în cancelaria Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX cu nr. XXXXXX a parvenit procesul penal cu propunerea OUP de refuz în pornirea urmăririi penale, care a fost acceptat de către procuror în urma aprecierii probelor. Astfel, prin ordonanța din xx.xx.2022 a fost emisă ordonanța de refuz, lui XXXXXX fiindu-i explicat modul de contestare a acesteia. În legătură cu alegațiile autorului sesizării, procurorul a explicat că nu a tăinuit ordonanța de neacceptare a raportului ofițerului de urmărire penală deoarece Codul de procedură penală nu prevede expedierea acesteia petentului. Consideră că a acționat conform legii la emiterea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale, or a expediat la timp petiționarului XXXXXX informarea despre această soluție, iar obligația procurorului de a expedia ordonanța nu este expres prevăzută de legislația procesual penală. La xx.xx.2022 prin scrisoarea nr. XXXXXX XXXXX a expediat procesul penal IP XXXXXX, iar la xx.xx.2022 a parvenit cererea cet. XXXXXX care a solicitat să facă cunoștință cu materialele procesului penal și a comunicat despre disponibilitatea de a se prezenta la Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX în ziua următoare, fapt pentru care, în aceeași zi în care a recepționat cererea, procurorul a solicitat procesul penal de la Inspectoratul de Poliție. La xx.xx.2022, a fost telefonată de către avocatul petentului XXXXXX care era revoltată și cerea explicații referitor la presupusa limitare a dreptului clientului său de a face cunoștință cu materialele procesului penal. Ulterior avocatul XXXXXX și cet. XXXXXX au venit la ușa biroului său de serviciu și strigau cu voce tare de ce nu le dă procesul penal și că acesta se află la ea în birou. Ea le-a răspuns că procesul penal se află în arhiva IP XXXXXX și că îi va telefona pentru ca să facă cunoștință cu

materialele și ordonanța emisă odata ce îi va fi prezentat, însă aceștia au continuat să strige și să o amenințe. La xx.xx.2022, procesul penal nr. XXXXXX a parvenit în adresa Procuraturii, fapt despre care a cet. XXXXXX fost anunțat telefonic. La xx.xx.2022, acesta s-a prezentat la Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX și a făcut cunoștință cu materialele și soluția pe caz. Mai mult, procurorul a atras atenția că legalitatea acțiunilor și soluțiilor adoptate este confirmată atât prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, XXXXXX care prin ordonanța din xx.xx.2022 a respins ca neîntemeiată plîngerea cet. XXXXXX, împotriva ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din xx.xx.2022, cât și de încheierea Judecătoriei mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX din xx.xx.2022. Din aceste motive, consideră că argumentele autorului sesizării sunt declarative și nu au careva suport probatoriu. De aceea, este de părerea că nu a comis careva încălcări procesuale sau de etică profesională.

Apreciind argumentele invocate în sesizare, Inspekția le-a catalogat ca fiind neîntemeiate, deoarece procurorul pe caz, XXXXXX a efectuat toate acțiunile de urmărire penală, nefiind admise careva încălcări de procedură penală sau ale drepturilor cet. XXXXXX.

De asemenea, Inspekția a reținut faptul, că nu a fost constatat faptul tănuirii ordonanței din xx.xx.2022, Or, potrivit prevederilor art. 274 alin. (5) Cod de procedură penală, procurorul anunță despre refuzul în urmărire penală persoana interesată, respectiv argumentul autorului sesizării este unul neîntemeiat.

Subsidiar, Inspekția a stabilit, că procurorul XXXXXX a acționat în limitele legii și l-a informarea cet. XXXXXX despre emiterea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din xx.xx.2022, Or, potrivit prevederilor art. 274 alin. (5) Cod de procedură penală, nu prevăd expres obligativitatea expedierii copiei de pe soluția adoptată de procuror.

Inspekția a reținut ca neîntemeiate și alegațiile de refuz al procurorului în prezentarea materialelor procesului penal și copiei de pe ordonanță, așa cum s-a stabilit, că acesta la xx.xx.2022 a fost expedit pentru arhivare la IP XXXXXX al DP mun. Chișinău. După parvenirea solicitării petentului de a face cunoștință cu acesta din xx.xx.2022, procurorul imediat următoarea zi (xx.xx.2022) a solicitat procesul penal de la Inspectorat, iar după parvenirea lui la xx.xx.2022 a informat cet. XXXXXX despre acest fapt și la xx.xx.2022 petentul s-a prezentat pentru a face cunoștință cu materialele corespunzătoare.

Astfel, alegațiile cet. XXXXXX cu privire la acțiunile procurorului XXXXXX și privind comportamentul abuziv al acesteia, nu au fost probate în careva mod.

În consecința, XXXXXX a acționat corespunzător atribuțiilor funcționale ale procurorului stipulate în art. 52 alin.(1) din Codul de procedură penală și nu a admis abuzuri în cadrul examinării materialelor procesului penal nr. XXXXXX, adoptînd pe caz o soluție corectă, bazată pe aprecierea obiectivă a probelor, circumstanțelor faptice și prevederile legislației în vigoare, ce se confirmă prin controlul ierarhic superior.

Mai mult, Inspekția a reținut că conform prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură, *procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor*

legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

Verificarea a stabilit că, procurorul XXXXXX, la adoptarea soluției pe caz a respectat prevederile legislației procesual penale, prevăzute de prevederile art. 51 alin. (3) din Codul de procedură penală, precum și de prevederile art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale. În condițiile prevederilor art.13 din Legea cu privire la Procuratură și ale prevederilor art. 299¹ și 313 din Codul de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

În conformitate cu prevederile art.49 alin. (1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul poate fi atras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării, Inspecția procurorilor va constata temeuri rezonabile privind comiterea abaterii disciplinare de către procuror.

Astfel, în urma verificării sesizării, Inspecția procurorilor a conchis că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX conform Legii cu privire la Procuratură.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

În conținutul contestației din xx.xx.2022, cet. XXXXXX a indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor, considerînd că la adoptarea acesteia nu au fost întreprinse toate măsurile necesare pentru investigarea acțiunilor procurorului, nefiind acumulat careva probatoriu, inclusiv sub aspectul emiterii deciziei peste termenul prevăzut de Codul administrativ, ceea ce ar fi dus la lezarea drepturilor sale la un proces echitabil.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă de către cet. XXXXXX prin intermediul av. XXXXXX, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petentă, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă tuturor circumstanțelor cazului. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX, nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care procurorul vizat a vreunei abaterii disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Interpretarea normelor juridice și aprecierea bazată pe intima convingere, formată în urma examinării complete și obiective a acestora nu constituie temei de atragere la

răspundere penală a procurorului.

Cu referire la pretinsul comportament abuziv din partea procurorului XXXXXX, precum și tănuirea și refuzul de a informa despre soluțiile emise, Colegiul de asemenea acceptă concluziile Inspecției, potrivit cărora în cadrul verificărilor efectuate nu s-a făcut proba existenței abaterii disciplinare din partea procurorului.

Tot aici, Colegiul reține, că nu poate constitui abatere disciplinară faptul neexecutării de către procuror a unor solicitări din partea petenților, în termenul dorit de către de către aceștia, în detrimentul prevederilor legale.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În *art.38* din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, ***vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs***, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior* și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

Colegiul reține că aceste alegații/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei, temeinicia efectuării acțiunilor procesuale de către procurorul de caz și precum și termenul de examinare a unor solicitări, acțiuni care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau judiciar.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența cărorva indici care să contureze săvârșirea de către procurorul XXXXXX a vreunei abateri disciplinare.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că în procesul de verificare disciplinară, nici inspectorul și nici Colegiul nu își poate aroga competențe ale procurorului ierarhic superior sau ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile. În cadrul verificării, Inspecția

procurorilor corect a ajuns la concluzia că nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul de caz a *acționat cu rea-credință sau contrar legii*. Din contra, fiind supuse, acțiunile procurorului, controlului ierarhic superior, precum și analiza acționării la soluționarea solicitărilor, s-a constatat, că acesta a acționat în baza prevederilor legii și a probelor acumulate.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către av. XXXXXX în interesele cet. XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

Președintele Colegiului :	Vladislav GUȚAN	_____semnat_____
Membrii Colegiului :	Victor COMERZAN	_____absent_____
	Alexandru LOZAN	_____semnat_____
	Elena CAZACOV	_____semnat_____
	Octavian LAZAREV	_____semnat_____
	Oleg TELEVCA	_____semnat_____
	Pavel ȚURCAN	_____semnat_____